

VILKÅR GJELDENE FRA 1. Januar 2022

Avløser vilkår av 1. April 2017

Innholdsfortegnelse

HOVEDVILKÅR	3
1. Innledende bestemmelser – opplysningsplikt m.m	3
2. Hva forsikringen omfatter – endring av faren.....	3
3. Sikredes fremkallelse av forsikringstilfellet.....	4
4. Sikkerhetsforskrifter – sikredes plikt til å begrense tap.....	4
5. Over- og underforsikring	6
6. Forsikringsgivers erstatningsansvar	6
7. Erstatningsoppgjøret.....	6
8. forsikringsgivers rett til å overta forsikringsgjenstanden.....	7
9. Dekningskrav mot tredjemann (Regress).....	7
10. Oppsigelse – ristorno – verneting	7
B. Flytende installasjoner og kaier	8
11.Hvilke gjenstander som omfattes av forsikringen.....	8
12. Hva forsikringsgiver erstatter	8
13. Skadeoppgjør og erstatningsberegning.....	9
C. Kollisjonsansvar	9
14. Ansvar ved sammenstøt og støtning.....	9
D. Marin ansvarsforsikring.....	10
15. Hva forsikringsgiver svarer for	10
E. Skade på eiendom/eiendeler. Bygninger – varer – inventar – løsøre.....	10
16. Hva forsikringsgiver svarer for	10
F. Alminnelig erstatningsansvar samt produktansvar.....	11
17. Hva forsikringsgiver erstatter	11
Tilleggsforsikringer.....	13
G. Ulykkesforsikring	13
18. Hva forsikringsgiver erstatter	13
H. Rettshjelpsforsikring.....	14
19. Hva forsikringsgiver erstatter	14
I. Båter i foreningens eie.....	15
20. Hva forsikringsgiver erstatter	15
Medforsikring av panthavers interesse – solidaransvar for premien	15
Vedlegg A – Sikkerhetsforskrifter: Offentlige forskrifter	16
Vedlegg B – Sikkerhetsforskrifter Marina anlegg	16

Fender Marine AS
Markeveien 1 B,
5012 Bergen

Telefon: 55 33 28 00

Epost: post@fender.no

HOVEDVILKÅR

For forsikringen gjelder lov om forsikringsavtaler (FAL) av 16. juni 1989 nr. 69, § 1-1 til § 8-6 samt § 20-2, med mindre annet følger av

forsikringsbeviset eller disse vilkår.

1. INNLEDENDE BESTEMMELSER – OPPLYSNINGSPLIKT M.M

1.1 Definisjoner

I disse vilkår betyr:

- 1.1.1 Tap: Økonomisk tap, derunder totaltap, skade, omkostninger og ansvar.
- 1.1.2 Skade: Fysiske beskadigelse som ikke er totaltap.
- 1.1.3 Forsikringsverdi: Den faktiske verdien av den forsikrede gjenstand på skadetidspunktet
- 1.1.4 Sikrede: Den som etter forsikringsavtalen vil ha krav på erstatning eller forsikringssum. I ansvarsforsikring er sikrede den hvis erstatningsansvar er dekket.
- 1.1.5 Sikkerhetsforskrift: Et påbud i forsikringsavtalen om:
 - 1) at sikrede skal sørge for bestemte anordninger eller treffe bestemte tiltak som er egnet til å forebygge eller begrense skade,
 - 2) at sikrede eller andre ved bruk, oppbevaring eller vedlikehold av forsikringsgjenstanden skal ha bestemte kvalifikasjoner eller sertifikater
 - 3) at sikrede eller andre ved bruk, oppbevaring eller vedlikehold av forsikringsgjenstanden skal gå frem på bestemt angitte måter.

1.2 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for den eller dem som er nevnt i forsikringsbeviset. Panthaver eller annen rettighetshaver er ikke medforsikret med mindre vedkommende uttrykkelig er nevnt i forsikringsbeviset og har stilt seg solidarisk ansvarlig for forsikringspremie som forfaller til betaling i forsikringstiden.

Medforsikret panthaver eller annen rettighetshaver har allikevel aldri større rett mot forsikringsgiver enn forsikringstaker, sikrede eller eier.

1.3 Identifikasjon

Handling eller unnlattelse utvist av styre, daglig leder, ansatte, medlem som har tilgang til eller er bruker av anlegg skal anses som forsikringstakers eller sikredes eget forhold.

1.4 Eierskifte

Ved eierskifte opphører forsikringene.

1.5 Forsikringstakerens opplysningsplikt

Ved inngåelse av forsikringsavtalen og ved eventuell fornyelse skal forsikringstakeren gi forsikringsgiver fullstendige og riktige opplysninger om gjenstanden som skal forsikres og om særlige forhold som forsikringstakeren må forstå er av vesentlig betydning for forsikringsgivers

vurdering av risikoen. Forsikringstakeren skal også gi riktige og fullstendige svar på forsikringsgivers spørsmål. Jf. FAL 4-1.

Blir forsikringstakeren på hvilket som helst tidspunkt etter avtalens inngåelse klar over at det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen, skal forsikringstakeren uten ugrunnet opphold melde fra til forsikringsgiver om dette.

Forsikringstakeren skal uten ugrunnet opphold skriftlig underrette forsikringsgiver om:

- a) overdragelsessummen, når kontrakt om overdragelse av objektet foreligger,
- b) tilskuddsbeløpet, når tilbud om offentlig kondemnasjonstilskudd er akseptert.

Forsikringsgiver kan kreve dokumentasjon.

1.6 Tredjemanns opplysningsplikt

Omfatter forsikringen en tredjemanns interesse, og vet tredjemann at forsikringen er eller vil bli tegnet, har tredjemann samme opplysningsplikt som forsikringstakeren, jfr. § 1-5.

1.7 Ansvarstiden

Er ikke annet lovbestemt eller avtalt, begynner forsikringsgivers ansvar å løpe når forsikringstakeren eller forsikringsgiver har godtatt de vilkår som den annen part har stilt.

Har forsikringsgiver sendt skriftlig aksept til forsikringstakeren, løper forsikringsgivers ansvar fra kl 0000 den dag da aksepten ble sendt, dersom anmodning om forsikring var kommet til forsikringsgiver senest dagen før.

Har forsikringstakeren sendt skriftlig anmodning om en bestemt forsikring, og er det på det rene at anmodningen uten videre ville ha blitt imøtekommet av forsikringsgiver, svarer forsikringsgiver allerede for forsikringstilfeller som inntreffer etter at det har mottatt anmodningen.

Skal forsikringsgivers ansvar begynne å løpe en bestemt dag uten at tidspunktet er angitt, begynner ansvaret kl 0000. Gjelder en forsikring til en bestemt dag uten at tidspunktet er angitt, opphører ansvaret kl 23:59:59.

1.8 Automatisk fornyelse

Gjelder forsikringen for et bestemt tidsrom på ett år eller mer, fornyes forsikringen automatisk for ett år ved utløpet av forsikringstiden, hvis ikke forsikringstakeren eller forsikringsgiver varsler om at forsikringen ikke skal fornyes etter reglene i FAL §§ 3-4 og 3-5.

Er det uttrykkelig avtalt at forsikringen skal opphøre ved utløpet av forsikringstiden, gjelder ikke første ledd om automatisk fornyelse.

2. HVA FORSIKRINGEN OMFATTER – ENDRING AV FAREN

2.1 Hva forsikringen omfatter – farefeltet

Forsikringen omfatter, med de unntak som er nevnt nedenfor, tap oppstått i direkte tilknytning til bruken av forsikringsgjenstanden, når denne i forsikringstiden plutselig og uforutsett rammes av en fare.

2.2 Unntak

- 2.2.1 Manglende betalingsevne.

- 2.2.2 Forsinkelse.

- 2.2.3 Streik, lockout, sabotasje, terrorhandlinger, opptøyer og borgerlige uroligheter.

- 2.2.4 Sjørøveri og mytteri.

- 2.2.5 Krig eller krigslignende forhold (unntatt militær- og marineøvelser i fredstid).

- 2.2.6 Oppbringelse, prisedømmelse, konfiskasjon, rekvisisjon til eiendom eller bruk og andre lignende inngrep som foretas av fremmed statsmakt. Med fremmed statsmakt forstås statsmakt som Norge ikke er alliert med, og personer og organisasjoner som urettmessig utgir seg for å utøve offentlig eller overstatlig myndighet.
- 2.2.7 Inngrep av norsk eller alliert statsmakt. Med statsmakt forstås personer eller organisasjoner som utøver offentlig eller overstatlig myndighet.
- 2.2.8 At forsikringsgjenstanden brukes til et ulovlig formål eller til å fremme et ulovlig formål.
- 2.2.9 Frigjøring av atomenergi.
- 2.2.10 Kjemiske, biologiske, biokjemiske eller elektromagnetiske våpen.

2.3 Hovedregel om bevisbyrde

Sikrede har bevisbyrden for at han har lidt et tap som forsikringen omfatter, og for tapets omfang.

Forsikringsgiver har bevisbyrden for at tapet er forårsaket av forhold som forsikringen ikke omfatter, med mindre noe annet fremgår av andre bestemmelser.

Sikrede har bevisbyrden for at tap ikke skyldes frigjøring av atomenergi eller kjemiske, biologiske, biokjemiske eller elektromagnetiske våpen, jfr. § 2-1 tredje ledd, nr 9 og 10.

2.4 Samvirke mellom flere farer

Hvis tapet er forårsaket ved et samvirke mellom flere forskjellige farer, og en eller flere av disse farer ikke omfattes av forsikringen, fordeles tapet forholdsmessig over de enkelte farer etter den innflytelse hver av dem må antas å ha øvet på dets inntreden og omfang, og forsikringsgiver svarer kun for den del av tapet som blir henført til de farer forsikringen omfatter.

Hvis frigjøring av atomenergi eller kjemiske, biologiske, biokjemiske eller elektromagnetiske våpen, jfr. § 2-1 tredje ledd, nr 9 og 10, har medvirket til tapet, skal hele tapet henføres til denne faren.

2.5 Endring av fare

Forsikringsgiver er helt eller delvis uten ansvar for tap som skyldes at forsikringsgjenstanden befinner seg utenfor angitt område eller anvendes til andre formål enn det som er angitt i forsikringsbeviset eller i objektets sertifikat, såfremt sikrede kjente til eller burde vite om forholdet.

2.6 Transport av objektet

Uten særskilt avtale, omfatter forsikringen ikke transport av objektet, med unntak av transport av objektet til og fra vinteropplag.

3. SIKREDES FREMKALLELSE AV FORSIKRINGSTILFELLET

Har sikrede forsettlig fremkalt forsikringstilfellet, er forsikringsgiver uten ansvar. Har sikrede ved annen forsikring enn ansvarsforsikring fremkalt forsikringstilfellet ved grov uaktsomhet, kan forsikringsgivers ansvar settes ned eller falle bort. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet, om sikrede var i selvforskyldt rus, hvorvidt

handlingen eller unnlåtelsen er gjort av en profesjonell yrkesutøver, hvorvidt handlingen eller unnlåtelsen har vært økonomisk motivert, og forholdene ellers.

4. SIKKERHETSFORSKRIFTER – SIKREDES PLIKT TIL Å BEGRENSE TAP

4.1 Følgen av brudd på sikkerhetsforskrifter

Fører brudd på sikkerhetsforskrifter til tap, kan erstatningen avkortet eller falle helt bort, med mindre det skjer i forbindelse med redning av menneskeliv.

4.2 Tilsyn og sikring og vedlikehold

Sikrede plikter å sikre objektet og alt verdifullt utstyr for alle farer og belastninger det kan bli utsatt for. Det må gjøres regelmessig tilsyn og vedlikehold av objektet og dets fortøyninger. Verdifullt utstyr og tilbehør skal være innelåst, fastlåst til eller boltet fast i objektet, slik at verktøy må brukes for å fjerne det.

4.3 Vedlikehold- og inspeksjonsrutiner

Objektet skal vedlikeholdes regelmessig og vedlikehold skal kunne dokumenteres. Sikrede skal minst én gang hvert halvår inspisere objektet grundig for rust, slitasje, tæring eller råte. Dersom slike svakheter oppdages, skal sikrede utbedre dem uten unødig opphold.

Sikrede skal skrive egenrapport om inspeksjonene med angivelse av dato for inspeksjonen, utført vedlikehold, oppdagede svakheter og hva som er gjort for å utbedre disse. Egenrapportene skal oppbevares i to år og ved skade eller tap fremlegges for selskapet på dettes anmodning.

4.4 Moringer og fortøyninger

Moringer og fortøyninger må gjennomgå årlig inspeksjon og alle nødvendige reparasjoner og nødvendige utskiftninger må gjennomføres og dokumenteres.

Sikrede skal skrive en egenrapport på dette jf §4-3

Sikrede må ha en oppdatert fortøyningsplan/moringsskart som viser plassering av alle fortøyninger og retning på alle moringstau, same en vedlikeholdsplan for anlegget både over og under vann. Selskapet kan bistå med forslag til plan.

4.5 Kraner og løfteutstyr

Kraner og løfteutstyr skal vedlikeholdes og inspiseres regelmessig og i tråd med gjeldende regelverk. Dokumentasjon på slike inspeksjoner oppbevares og gjøres tilgjengelig for forsikringsgiver ved behov.

Sikrede plikter å etablere sikkerhetsrutiner for bruk av slikt utstyr og dette må kunne fremvises forsikringsforsikringsgiver dersom behov.

Førere og operatører av slikt utstyr må inneha den nødvendige dokumenterte kompetanse og opplæring. Alle brukere må ha nødvendige tillatelser og sertifikater med mindre annet er avtalt med Fender Marine.

4.6 Slep

Forsikringsgiver må varsles og ha gitt sitt samtykke før objektet sleper eller blir slept. I tillegg gjelder følgende regler:

1. Før slepingen begynner skal det være klarlagt hvem som er ansvarshavende for slepet. Ansvarshavende skal sørge for at eventuelt påbudt slepetillatelse foreligger og at eventuelle betingelser knyttet til denne blir overholdt.
2. Slepeforbindelsen skal være arrangert slik at det er mulig å holde slepet under kontroll også under dårlige værforhold. Slepeforbindelsen skal ha en slik anordning at den gir beskyttelse mot slitasje som følge av slepets bevegelser. Slepeforbindelsen skal ha en slik lengde eller være slik anordnet at sjokkbelastningene dempes.

3. Sleping må ikke foretas uten at gjenstanden for slep har tilstrekkelig stabilitet til å tåle de påkjenninger den maksimalt ventes å bli utsatt for under slepingen.

4.7 *Krav til bygging og stabilitet*

Objektet skal tilfredsstillende produsentenes krav. Ved ombygging, påbygging, reparasjon eller montering av kran o.l. skal objektet tilfredsstillende kravene og spesifikasjonene fra leverandørene. Leverandørens anbefalinger i forhold til prosjektering må følges. Forsikringen trer i kraft først når anlegg er ferdigstilt. Byggerisiko må avtales spesielt med selskapet.

For laste- og arbeidsobjekt gjelder i tillegg sikkerhetsforskrifter for laste- og arbeidsobjekt som kommer frem av vedlegg B til disse vilkårene, dersom dette er bestemt i forsikringsbeviset.

4.8 *Sveising og varme arbeider – særlige tiltak*

Med varme arbeid forstås arbeid hvor det benyttes maskiner og utstyr som genererer gnister, ild og varme som kan føre til brann. Benyttes maskiner og utstyr som krever sertifikat, skal kun personer som har dette utføre arbeidet.

Forholdsreglene før, under og etter arbeidet:

- Området skal være ryddet og alt brennbart materiale skal være beskyttet, og/eller fjernet
- åpninger i gulv, vegger og tak skal være tettet
- alle offentlige krav til varme arbeider skal følges og godkjent slokkeutstyr skal være lett tilgjengelig
- brannvakt skal være til stede under arbeidet, under pauser og minst én time etter at arbeidet er avsluttet

4.9 *Sikredes plikt til å begrense tap*

Når tap eller skade har inntruffet eller det er overhengende fare for at det vil inntreffe, skal sikrede gjøre hva han kan for å avverge eller begrense tapet eller skaden.

4.10 *Anmeldelse av skader m.v. til politi og sjøfartsmyndighet*

Ved alvorlige skader, totaltap og personskafe skal sikrede anmelde forholdet til nærmeste sjøfartsmyndighet, jfr. Sjølovens § 475. Skader som skyldes brann, tyveri eller skadeverk på forsikringsgjenstanden skal anmeldes til politiet.

4.11 *Manglende oppfyllelse av forpliktelsene i §4.8 og §4.9*

Unnlater sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt å oppfylle sine plikter etter § 4-8 og § 4-9 blir han ansvarlig for det tap forsikringsgiver er påført ved forsømmelsen, jfr. § 3-1.

4.12 *Sikring mot brann*

4.12.1 Brann og eksplosjonsfarlig stoff

Behandling og oppbevaring av brann og eksplosjonsfarlig stoff skal være i samsvar med:

- Kapittel 2 og 3 i forskrift om brannfarlig vare av 26. juni 2002 og
- Kapittel 7 i forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff av 26. juni 2002.

4.12.2 Bygningstekniske installasjoner

Tekniske installasjoner og utstyr skal føres opp og installeres, drives og vedlikeholdes iht.:

- § 106 i Plan- og bygningslov av 14. Juni 1985 og
- § 2-4 i forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn av 26. juni 2002.

4.12.3 Elektriske anlegg og utstyr

Elektriske anlegg og utstyr skal utføres, drives og vedlikeholdes i samsvar med:

- § 2 i Lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr av 24. mai 1929 og
- Forskrift om elektrisk utstyr av 10. august 1995, og
- Forskrift om elektriske lavspenningsanlegg av 6. november 1998.

4.12.4 Brannskillende bygningskonstruksjoner

Brannskillende bygningskonstruksjoner skal være utført og ettersatt i samsvar med:

- § 2-4 i forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn av 26. juni 2002.

4.12.5 Slokkeredskaper

Enhver bygning skal minst være utstyrt med

- 1" brannslange på 1" opplegg eller
- 6 kg ABC (ABE) håndslukkeapparat eller
- 9 liter skumapparat.

Slukkemidlene skal plasseres med maksimum 25 meters avstand.

Slokkeredskapene skal være plassert lett synlig, godt tilgjengelig og være funksjonelle. Slokkeredskapene skal kontrolleres minst en gang i året. Hvert apparat skal være forsynt med merkelapp som viser datoen for siste kontroll.

4.12.9 Unormal eller sterkt varierende risiko, bygging og rehabilitering

Ved drifts- eller bruksforhold som kan lede til økning i fare for antennelse eller brannspredning, herunder ombygging og rehabilitering, skal sikrede:

- Gjennomføre ekstraordinære tiltak i samsvar med § 3-6 i "Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn" av 26. juni 2002. Tiltakene skal dokumenteres skriftlig.
- Overholde bestemmelsene i "Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- og anleggsplasser" (byggherreforskriften) av 21. april 1995.

4.12.10 Sikring ved koking/steking/frityr.

Koke/stekeutstyr med filter og avtrekksvifte skal:

- Rengjøres i samsvar med produsent eller leverandørs spesifikasjoner.

Ved frityrlegg skal det befinne seg:

- Manuelt brannslukkeapparat av type AF.

Frityrlegg for mer enn 8 liter frityrolje skal ha:

- Automatisk brannslukkeanlegg som er egnet for slokking av frityrbranner, med mindre frityrlegget befinner seg i frittliggende bygning under 100m².

4.12.11 Sikring mot lynnedslag og elektriske fenomenskader

Elektronisk styrte maskiner og apparater og elektroniske komponenter skal på nett- og signalsiden være:

- Beskyttet mot overspenning forårsaket av atmosfæriske utladninger, nettstøy fra elektriske motorer, apparater o l, samt mot variasjoner i nettspenningen.

4.13 *Sikring mot tyveri, innbrudd og hærverk*

Bygning og rom skal være:

- Sikret og avlåst med FG- godkjente låser.
- Før lokalene forlates, skal det kontrolleres at uvedkommende ikke befinner seg i bygningen.
- Nøkler skal oppbevares utenfor forsikringsstedet eller sikres like godt som krevet for de forsikrede ting. Montert alarmanlegg skal være operativt og slått på.

4.14 Sikring mot vann- snø- og frostskaide

1 Sluk og vannlås

- Utvendig sluk skal holdes fritt for rusk og lignende slik at tilstopping unngås.
- Innvendig sluk og vannlåser skal rengjøres ved behov
- Våtrom skal være vanntett og tåle bruk av det utstyr som er montert der.
- Varer skal lagres minimum 10 cm over gulv.
- Forsikret bygning skal være tilstrekkelig oppvarmet for å unngå frostskaide.
- Snø skal fjernes fra tak, balkong og terrasse før snømengden medfører skade som følge av snøpress eller snøras. Snørydding må tilpasses forventet snøfall ut fra værvarsel, årstid og sted.

4.15 Sikring mot annen bygningskaide

1 Forskriftsmessig utførelse av bygningsarbeid og reparasjoner.

Elektro-, VVS arbeider og bygningsarbeider som berører bærende konstruksjoner, skal utføres av autorisert håndverker.

Det samme gjelder annet arbeid som i henhold til lov eller forskrift krever autorisert håndverker.

2 Vedlikehold/tilsyn

Forsikret bygning med tilknyttet utstyr skal vedlikeholdes slik at bygningens tilstand til enhver tid tilfredsstillende de samme byggetekniske krav som lå til grunn for byggetillatelsen, samt senere spesifikke pålegg gitt av offentlig myndighet.

5. OVER- OG UNDERFORSIKRING

5.1 Overforsikring

Er forsikringssummen større enn forsikringsverdien, skal forsikringsgiver bare erstatte tapet inntil forsikringsverdien. Er interessen overforsikret i svikaktig hensikt, er forsikringsavtalen ikke bindende for forsikringsgiver.

5.2 Underforsikring

Er forsikringssummen mindre enn forsikringsverdien, skal forsikringsgiver bare erstatte en så stor del av tapet som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og forsikringsverdien. Hvis en takst er blitt satt til side etter FAL § 6-2, skal den allikevel brukes som forsikringsverdi ved anvendelse av denne regel

6. FORSIKRINGSGIVERS ERSTATNINGSANSVAR

6.1 Hovedregel

Forsikringsgiver svarer inntil forsikringssummen for tap som er forårsaket ved et enkelt forsikringstilfelle, dog ikke utover forsikringsverdien, jfr. § 1-1, nr 3.

Foreligger kontrakt på overdragelse av objektet, legges salgssummen til grunn, dersom denne er lavere enn forsikringsverdien ved erstatning for totaltap.

Er tilbud om offentlig kondemnasjonstilskudd akseptert av sikrede, legges kondemnasjonstilskuddsbeløpet til grunn, dersom dette er lavere enn forsikringsverdien ved erstatning for totaltap.

6.2 Ansvar utover forsikringssummen

Selv om forsikringssummen overskrides, erstatte forsikringsgiver:

1. Tap som nevnt i § 6-4 til § 6-8 og § 8-3.
2. Renter av erstatningen etter § 7-3.

6.3 Forsikringsgivers adgang til å fri seg fra videre ansvar ved å utbetale forsikringssummen

Når et forsikringstilfelle er inntruffet, kan forsikringsgiver fri seg fra videre ansvar ved å meddele sikrede at det vil utbetale forsikringssummen, eller den del av forsikringssummen som angår de gjenstander som forsikringstilfellet omfatter. Tap som nevnt i § 6-4 til § 6-8 og § 8-3 erstattes utover forsikringssummen, såfremt det skyldes foranstaltninger satt i verk før sikrede fikk meddelelse om forsikringsgivers beslutning. Forsikringsgiver har i dette tilfelle ingen rett til forsikringsgjenstanden etter § 8-1.

6.4 Redningsforanstaltninger

Forsikringsgiver erstatte sikredes redningsomkostninger i samsvar med FAL § 6-4. Etter denne paragraf dekkes imidlertid ikke tap som er oppstått ved foranstaltninger for å redde objekt og last fra felles fare.

6.5 Omkostninger ved sikkerhetstillatelse og lignende

Hvis sikrede i anledning av et forsikringstilfelle har måttet reise penger eller stille sikkerhet, kan han kreve rimelige utgifter i forbindelse med dette erstattet av forsikringsgiver.

6.6 Saksomkostninger

Når et ansvar som omfattes av forsikringen gjøres gjeldende mot sikrede, eller når sikrede gjør gjeldende dekningskrav mot tredjemann i anledning av tap som omfattes av forsikringen, svarer forsikringsgiver for de omkostninger som påløper, såfremt de tiltak som er truffet, er godkjent av forsikringsgiver eller må ansees som forsvarlige.

6.7 Omkostninger i forbindelse med erstatningsoppgjøret

Når forsikringsgiver er ansvarlig for tapet, skal det også erstatte nødvendige omkostninger ved fastsettelse av tapet og beregningen av erstatningen. Har sikrede rimelig grunn til å benytte utenforstående besiktellesmann, svarer forsikringsgiver for nødvendige utgifter til denne, begrenset opp til det som betales til forsikringsgivers besiktellesmann, jfr. § 13-1.

6.8 Omkostninger ved foranstaltninger som angår flere interesser

Er det påløpt omkostninger som nevnt i §§ 6-4 til 6-8, og foranstaltningene angår flere interesser, svarer forsikringsgiver bare for den del av omkostningene som ved en forholdsmessig fordeling faller på den forsikrede interesse.

7. ERSTATNINGSOPPGJØRET

7.1 Sikredes opplysningsplikt

Ved erstatningsoppgjøret skal sikrede gi forsikringsgiver de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som forsikringsgiver trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen.

7.2 Svik

Gir sikrede ved skadeoppgjøret bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger som han vet eller må forstå kan føre til at han får utbetalt en erstatning som han

ikke har krav på, mister han ethvert erstatningskrav mot forsikringsgiver etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning av samme hendelse.

7.3 Renter av erstatningen

Sikrede har krav på renter av sitt tilgodehavende når det er gått to måneder etter at melding om forsikringstilfellet ble sendt til forsikringsgiver. Skal forsikringsgiver erstatte sikredes utlegg, inntreer renteplikten tidligst to måneder etter at utlegget er gjort. Skal forsikringsgiver erstatte sikredes avbruddstap eller tidstap, inntreer renteplikten først én måned etter utløpet av den periode forsikringsgiver svarer for.

Forsømmer sikrede å gi opplysninger eller utlevere dokumenter som nevnt i § 7-1, kan sikrede ikke kreve renter for den tid som går tapt ved dette. Det samme gjelder hvis sikrede urettmessig avviser fullt eller delvis oppgjør. Renteplikten opphører også når forsikringsgiver setter erstatningsbeløpet inn i bank i samsvar med FAL § 7-4 annet ledd siste punktum.

For renten gjelder ellers lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsøkt betaling m.m. § 2 annet ledd og § 3. Rentes rente beregnes ikke.

8. FORSIKRINGSGIVERS RETT TIL Å OVERTA FORSIKRINGSGJENSTANDEN

8.1 Forsikringsgivers rett til å overta forsikringsgjenstanden

Ved betaling av erstatning for totaltap trer forsikringsgiver inn i sikredes rett til forsikrings- gjenstanden, med mindre forsikringsgiver senest ved utbetalingen gir avkall på retten.

Ved underforsikring (§ 5-2) overtar forsikringsgiver en tilsvarende andel i forsikrings- gjenstanden. Sikrede plikter å skaffe forsikringsgiver hjemmel til forsikringsgjenstanden og å utlevere alle dokumenter som er av betydning for forsikringsgiver som eier. Omkostninger som påløper i denne forbindelse, bæres av forsikringsgiver. Ved betaling av erstatning for skade trer forsikringsgiver inn i sikredes rett til de deler av forsikringsgjenstanden som er erstattet.

8.2 Heftelser på forsikringsgjenstander etter overtakelse

Hvis forsikringsgjenstanden hefter for ansvar som ikke omfattes av forsikringen, skal sikrede forsåvidt holde forsikringsgiver skadesløs. Hvis sikrede for å begrense sitt ansvar overfor tredjemann må abandonere objektet, kan dette skje uten hinder av forsikringsgivers rett etter § 8-1.

8.3 Bevaring av forsikringsgjenstanden ved overtakelse

Forsikringsgiver svarer for omkostningene ved nødvendige foranstaltninger til bevaring av forsikringsgjenstanden etter det forsikringstilfellet som gir sikrede rett til totaltaperstatning. Sikrede plikter å treffe slike foranstaltninger også etter at forsikringsgjenstanden er overtatt av forsikringsgiver, dersom forsikringsgiver ikke selv har anledning til å vareta sine interesser.

9. DEKNINGSKRAV MOT TREDJEMANN (REGRESS)

9.1 Forsikringsgivers rett til å tre inn i sikredes dekningskrav mot tredjemann

Kan sikrede forlange at tredjemann erstatter tapet, inntreer forsikringsgiver ved utbetalingen av erstatningen i sikredes rett mot tredjemann. Svarer forsikringsgiver bare delvis for tapet, deles kravet forholdsmessig mellom forsikringsgiver og sikrede. Det samme gjelder hvis erstatning for det fulle tap ville bli betalt med et høyere beløp av tredjemann enn av forsikringsgiver, men tredjemann bare hefter for en andel av tapet eller hele tapsbeløpet ikke kan inndrives. Hvis forsikringsgivers krav utbringer et høyere nettobeløp enn det forsikringsgiver har betalt til sikrede med tillegg av renter, tilfaller det overskytende sikrede med fradrag for omkostninger pådratt av forsikringsgiver.

9.2 Fraskrivelse av dekningskravet

Forsikringsgivers ansvar nedsettes med det beløp det blir avskåret fra å innkreve som følge av at sikrede har fraskrevet seg retten til å kreve erstatning av tredjemann, dersom fraskrivelsen ikke kan ansees sedvanlig i vedkommende fart.

9.2 Fraskrivelse av dekningskravet

Sikrede skal på forlangende gi forsikringsgiver alle opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for ham, og som er av betydning for gjennomføringen av forsikringsgivers krav. Også før forsikringsgiver har overtatt kravet, har det rett til å gjøre seg kjent med alle dokumenter og andre bevisligheter. I tilfelle av prosess mellom sikrede og tredjemann har forsikringsgiver rett til å la seg representere ved egen prosessfullmektig.

10. OPPSIGELSE – RISTORNO – VERNETING

10.1 Oppsigelse i forsikringstiden

Forsikringstakeren kan i forsikringstiden si opp en løpende forsikring dersom forsikringsbehovet faller bort eller det foreligger andre særlige grunner, eller for flytting av forsikringen til et annet selskap. Forsikringstakeren skal varsle forsikringsgiver med en frist på minst én måned. Ved flytting skal der i varslet opplyses om hvilket selskap forsikringen flyttes til og om tidspunktet for flyttingen.

Forsikringsgiver kan si opp forsikringsavtalen:

1. Med *øyeblikkelig virkning* dersom forsikringstakeren svikaktig gir forsikringsgiver uriktige eller ufullstendige opplysninger på noe vesentlig punkt om risikoen. Med samme frist kan forsikringsgiver på dette grunnlag si opp enhver annen forsikringsavtale det har med forsikringstakeren.

2. Med *én ukes varsel* dersom sikrede ved skadeoppgjøret gir bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger som han må forstå kan føre til at han får utbetalt en erstatning han ikke har krav på. Med samme frist kan

forsikringsgiver på dette grunnlag si opp enhver annen forsikringsavtale det har med sikrede.

3. Med *14 dagers varsel* dersom forsikringsgiver blir kjent med at de opplysninger det har fått om risikoen er uriktige eller ufullstendige på noe vesentlig punkt.

4. Med *minst to måneders varsel* dersom

(a) sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt fremkaller et forsikringstilfelle,

(b) en sikkerhetsforskrift av vesentlig betydning er forsettlig eller grovt uaktsomt overtrådt av sikrede eller av noen som på hans vegne har plikt til å overholde forskriften eller påse at den blir fulgt,

(c) objektet på grunn av svekkelse, uheldig konstruksjon eller lignende forhold ikke kan ansees sjødyktig,

(d) objektet er blitt sjøudyktig på grunn av skade eller andre lignende forhold, og sikrede ikke lar det utbedre uten ugrunnet opphold.

10.2 Tilbakebetaling av premie ved opphør av forsikringen

Opphører forsikringen i forsikringstiden, tilbakebetales overskytende premie for den gjenstående periode som er nevnt i forsikringsbeviset.

Når forsikringsgiver utbetaler erstatning for totaltap eller utbetaler forsikringssummen etter § 6-3, har forsikringsgiver krav på hele den avtalte premien

10.3 Vernetting

Hvis en tvist vedrørende forsikringsforholdet ikke blir løst, skal sak anlegges i den rettskrets hvor forsikringsgiver har sitt hovedkontor

B. FLYTENDE INSTALLASJONER OG KAIER

11. HVILKE GJENSTANDER SOM OMFATTES AV FORSIKRINGEN

11.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter:

1. Anlegg og utstyr som beskrevet i polisen.
2. Deler av objektet, tilbehør og reservegjenstander som midlertidig fjernes fra objektet i forbindelse med dettes drift eller på grunn av reparasjon, ombygning eller lignende.
3. Fastmontert maskinelt utstyr som omfattes av kaskoforsikringen og som midlertidig lagres i land under alternativ anvendelse av objektet. Utstyret er forsikret mot tap og skade som følge av brann og innbruddstyveri mens det er lagret i land, forutsatt at sikrede, før objektet

forlater havn, har varslet forsikringsgiver om hvilket utstyr som er brakt i land, utstyrets verdi og hvor det er lagret. Skadeoppgjør foretas etter

reglene for skade på objektet. Verdien av det lagrede utstyret blir å fratrekke i totaltaperstatningen i tilfelle av totaltap av objektet

11.2 Unntak

Forsikringen omfatter ikke fangst eller fiskeutstyr, og heller ikke båter og redskaper bestemt til dette formål. Maskinutstyr, deksrekvisita og annen rekvisita, proviant og annet ment til forbruk er også unntatt dekket.

11.3 Kollisjonsansvar

Med mindre annet er avtalt, omfatter forsikringen kollisjonsansvar som nevnt i kapittel 14.

12. HVA FORSIKRINGSGIVER ERSTATTER

12.1 Totaltap

Forsikringsgiver svarer for totaltap. Totaltap er når:

- a) objektet er gått tapt uten at det er utsikt til at sikrede vil få det tilbake, eller objektet er blitt så sterkt skadet at det teknisk ikke kan bli reparert;
- b) objektet har så omfattende skader at reparasjonskostnadene vil overstige 90% av forsikringsverdien.

Verdien av fastmontert utstyr som er lagret på land, jfr. § 11-1 nr. 3 inngår ikke i forsikringsverdien ved denne beregning. Som havariskader regnes bare skader som er oppstått og anmeldt til forsikringsgiver i forsikringstiden som er angitt i forsikringsbeviset. Kun reparasjons- omkostninger som påløper etter fremsettelsen av kondemnasjonsbegjæringen teller med. Bergelønn, erstatning for verdiforringelse eller flytningsomkostninger teller ikke med. Både sikrede og forsikringsgiver kan kreve kondemnasjon.

Når det gjelder taksering og eventuell besiktelse, gjelder § 13-1 annet og tredje ledd tilsvarende.

12.2 Skade på objektet

Er objektet blitt skadet uten at reglene om totaltap kommer til anvendelse, svarer forsikringsgiver for omkostningene ved å reparere til samme tilstand som objektet var før skaden. Forsikringsgivers ansvar inntreter etter hvert som reparasjons- omkostningene påløper.

Hvis en fullstendig utbedring av skadene er umulig, men objektet oppfyller kravene til teknisk og operativ sikkerhet og kan gjøres tjenlig til sitt formål ved en mindre omfattende reparasjon, svarer forsikringsgiver, i tillegg til reparasjonsomkostningene, for verdiforringelsen. Vil fullstendig utbedring av skadene medføre urimelige omkostninger, kan assurandøren kreve sitt ansvar begrenset til hva den mindre omfattende reparasjonen vil koste, med tillegg av verdiforringelsen

12.3 Hva forsikringsgiver ikke svarer for

Forsikringsgiver svarer ikke for:

1. Skade som skyldes slitasje og elde
2. Skade som skyldes feilmontering eller åpenbar underdimensjonering.
3. Skade som følge av støtning eller berøring med is.
4. Skade som rammer moringer og fortøyningsmateriell med mindre dette skyldes en plutselig, uforutsett ytre hendelse.
5. Skade på
 - (a) maskineri med tilbehør med mindre det kommer frem av forsikringsavtalen.
 - (b) rørledninger og elektriske ledninger utenfor maskineriet, og
 - (c) elektronisk utstyr dekkes kun bare dersom skaden er en følge av at objektet har vært utsatt for sammenstøt, støtting, jordskjelv, lynnedslag, eksplosjon oppstått utenfor maskinrommet, brann, hærverk, innbrudd og tyveri, eller at objektet fylles med vann ved brudd på slange eller rør i objektet dersom bruddet ikke skyldes tæring. Skader på elektronisk utstyr som skyldes hardt vær skal likevel erstattes når det ved samme hendelse er oppstått slike skader på skrog eller overbygning.

12.4 Ureparert skade

Erstatning for ureparert skade kan ytes hvis objektet blir solgt eller skifter eier ved tvangsauksjon. Erstatningen beregnes på grunnlag av de skjønnsmessig anslåtte reparasjonsomkostninger, men er begrenset til den reduksjon av salgssummen/ auksjonsbeløpet som skyldes skaden. Disse regler gjelder også ved overlattelse av objektet til norsk kreditor (abandonering).

12.5 Verdiforringelse

Hvis objektet ved reparasjon ikke kan bringes tilbake til opprinnelig standard, men for øvrig settes i sjødyktig stand og tjenlig til sitt formål, erstatter forsikringsgiver bare den verdiforringelsen som overstiger 10% av objektets forsikringssum eller av forsikringsverdien, hvis den er høyere.

13. SKADEOPPGJØR OG ERSTATNINGSBEREGNING

13.1 *Besiktigelse av skadene*

Forsikringsgiver kan forlange at skadene ved første anledning skal besiktes og reparasjonsomkostningene takseres. Dersom sikrede er uenig i innholdet i besiktelsesrapporten og taksten, kan han for egen regning oppnevne en representant til å foreta besiktelse og avgi takst. Er det uenighet mellom sikredes og forsikringsgivers representant, kan partene tilkalle en oppmann som skal gi en begrunnet uttalelse om de spørsmål som blir forelagt ham. Blir partene ikke enige om valg av oppmann, oppnevnes denne av en norsk dispasjør. Forsikringsgiver dekker utgiftene til oppmann og dispasjør.

13.2 *Midlertidig reparasjon*

Blir en midlertidig reparasjon utført hvor full reparasjon kunne ha vært utført, svarer forsikringsgiver for omkostningene opp til den besparelse som oppnås ved at den endelige reparasjon blir utsatt.

13.3 *Omkostninger anvendt for å påskynde reparasjonsarbeidet*

Hvis sikrede for å begrense sitt tidstap påskynder reparasjonsarbeidet ved ekstraordinære tiltak, svarer forsikringsgiver ikke for merutgifter i den forbindelse.

13.4 *Valg av reparasjonssted*

Sikrede bestemmer hvilket verksted som skal benyttes, men forsikringsgivers ansvar for omkostningene ved reparasjonen og flyttingen er begrenset til et beløp svarende til det beløp som ville ha blitt erstattet hvis det laveste korrigerede tilbud var blitt antatt.

13.5 *Utsatt reparasjon*

Hvis reparasjonen ikke er utført innen rimelig tid etter at skaden ble oppdaget, svarer forsikringsgiver ikke for den fordyrelse av arbeidet som senere inntreer som følge av utsettelsen.

13.6 *Skader fra et tidligere forsikringstilfelle*

Erstatningsmessig skade som kan tilbakeføres til et tidligere forsikringstilfelle skal erstattes av det selskap som hadde objektet forsikret da det opprinnelige forsikringstilfellet inntraff, jfr. § 2-1 annet ledd.

13.7 *Egenandeler*

Med mindre annet er avtalt og spesielt framgår angitt i forsikringsbeviset, gjelder følgende: For hvert enkelt forsikringstilfelle fratrekkes en egenandel som fremgår av forsikringsbevis. Skade på bryggeanlegg som følge av storm eller hårdt vær har en egenandel på 5% av forsikringssummen, dog maksimalt kr 50.000. Egenandel fratrekkes ikke ved bergings- og redningsomkostninger, av omkostninger ved erstatningsoppgjøret eller besiktelse.

13.8 *Aldersfradrag for skade på elektronisk og elektrisk utstyr*

Skade på elektronisk og elektrisk utstyr med tilbehør erstattes, men med skjønnsmessig aldersfradrag.

13.9 *Fordeling av fellesomkostninger*

Er det påløpt omkostninger som er felles for reparasjonsarbeider som forsikringsgiver svarer for og arbeider som ikke omfattes av forsikringen, skal disse omkostningene fordeles skjønnsmessig under hensyn til hva arbeidene har kostet. De felles- omkostningene som er avhengige av reparasjonstidens lengde, skal dog fordeles under hensyn til den tid de erstatningsmessige og de ikkeerstatningsmessige arbeidene ville ha tatt, dersom de to gruppene av arbeider var blitt utført hver for seg.

13.10 *Beregning av forsikringsverdien ved totaltap*

Forsikringsverdien er den faktiske verdien av objektet på totaltapstidspunktet (markedsverdien). Det vil si kostnaden for forsikringsgiver på dagen for tapet å anskaffe tilsvarende, eller i det alt vesentlige tilsvarende, utstyrt objekt. Dersom ikke tilsvarende objekt finnes i det markedet hvor forsikringen er tegnet, vurderes gjenanskaffelsesverdien etter hva det på tapsdagen vil koste forsikringsgiver å anskaffe et i det alt vesentlige tilsvarende objekt. Selskapet svarer i alle tilfeller ikke for mer enn opp til avtalt forsikringssum.

C. KOLLISJONSANSVAR

14. ANSVAR VED SAMMENSTØT OG STØTNING

14.1 *Ansvar ved sammenstøt og støtning*

Forsikringsgiver svarer for: Ansvar som sikrede blir pålagt for tap som objektet har voldt ved sammenstøt og støtning. For erstatningsansvar som er forårsaket ved et enkelt forsikringstilfelle, svarer forsikringsgiver inntil et beløp tilsvarende objektets forsikringssum under kaskoforsikringen (vilkårenes del B) eller forsikringsverdien, dersom denne er lavere.

14.2 *Hva forsikringsgiver ikke svarer for*

Forsikringsgiver svarer ikke for:

1. Ansvar som oppstår mens objektet foretar sleping, eller som er forårsaket av slepingen, med mindre objektet er forsikret som et slepeobjekt eller det er avtalt at objektet skal kunne foreta slep eller slepingen skjer i forbindelse med redning av liv eller sleping av fiskelagets egne objekter.
2. Ansvar for skade på person eller tap av liv.
3. Annet tap tilføyet passasjerer og mannskap på det forsikrede objekt.
4. Ansvar for skade på og tap av fiskeredskaper eller annet utstyr som er lånt, leiet, kjøpt med eiendomsforbehold o.l. samt ansvar for skade på eller tap av objektet med tilbehør, utstyr, forsyninger og last, eller andre gjenstander ombord i det forsikrede objekt.
5. Ansvar overfor befraktere eller andre hvis interesse er knyttet til det forsikrede objekt.

6. Ansvar for tap som last eller bunkers volder etter grunnstøtning eller støtning mot is.

7. Ansvar for tap voldt ved objektets bruk av anker, fortøynings- og slepegods, laste- og losseledninger, landganger, fiske- og fangstredskaper o.l. og ansvar for skade på eller tap av disse gjenstander.

8. Ansvar for fjerning av vraket av det forsikrede objekt.

9. Ansvar som oppstår ved sammenstøt med fiske- og fangstredskaper i sjøen.

10. Ansvar mellom deltakere i samme fiskelag og mellom partrålere.

11. Ansvar for skade og tap, herunder fisketap, som fôringsbåter o.l. som inngår som en del av oppdrettsanlegg og liknende innretning påfører disse, uansett eierforhold.

12. Ansvar for skade på eller tap av fisk eller innretning for oppbevaring av levende fisk, når skaden eller tapet skjer i forbindelse med anløp av vedkommende innretning for lasting eller lossing. Med anløp forstås ankomst, oppankring, lossing/lasting og avgang.

13. Refusjon av beløp som tredjemann har betalt som erstatning for tap som nevnt under nr. 1 til 12.

14.3 *Egenandel*

Med mindre annet er avtalt og angitt i forsikringsbeviset, gjelder følgende: For hvert enkelt forsikringstilfelle fratrekkes en egenandel på 10% av ansvaret, dog minst kr 5.000 og maksimalt kr 50.000 og slik at egenandelen reduseres med den egenandel som sikrede belastes med i anledning av samme skade i henhold til vilkårenes del D (Ansvarsforsikring), kapittel 16

D. MARIN ANSVARFORSIKRING

15. HVA FORSIKRINGSGIVER SVARER FOR

15.1 *Hva forsikringsgiver svarer for*

Forsikringsgiver svarer for:

1. Sikredes ansvar som følge av skade på person eller tap av liv samt ansvar for bergelønn ved redning av liv, og ansvar som følge av skade på eller tap av gjenstand som tilhører tredjemann utover det som dekkes av kollisjonsansvarsforsikringen (vilkårenes del C) samt ansvar i henhold til lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven).
2. Sikredes ansvar for fjerning av vraket ved forlis pålagt av offentlig myndighet.
3. Ansvar og annet tap som er forårsaket av farer som nevnt i kapittel 2, § 2-1 nr. 3 til 6, såfremt Norge på dette tidspunkt ikke kommer i krig eller blir innviklet i krigslignende forhold.
4. Ansvar for sosialytelser til besetningen, men begrenset til den del av omkostningene som overstiger de beløp som godtgjøres etter reglene for de offentlige trygdeordninger.
5. Ansvar overensstemmende med reglene i Bunkerskonvensjonen av 2001.

15.2 *Øvre grense for forsikringsgivers ansvar*

Forsikringsgiver dekker ansvar oppstått ved én og samme hendelse opp til kr. 15.000.000, med mindre annet kommer frem av forsikringsbeviset.

15.3 *Hva forsikringsgiver ikke svarer for*

Forsikringsgiver svarer ikke for:

1. Ansvar for skade på passasjerer, med mindre sikrede og forsikringsgiver har inngått skriftlig avtale.
2. Ansvar for tap som dekkes ved trygdeytelser, Lov om yrkesskadeforsikring av 16. juni 1989 nr. 65, ytelser fra pensjonsordning i

arbeidsforhold eller yrke og ved forsikringsytelse påbudt i tariffavtale og som finansieres av den erstatningsansvarlige arbeidsgiver, eller som ville ha vært dekket dersom slik forsikring hadde vært i kraft.

3. Ansvar for skade på og tap av last.
4. Ansvar for skade på og tap av fiskeredskaper eller annet utstyr som er lånt, leiet, kjøpt med eiendomsforbehold o.l. samt ansvar for skade på eller tap av objektet med tilbehør, utstyr, forsyninger, eller andre gjenstander ombord i det forsikrede objekt.
5. Ansvar for skade på eller tap av bunkers, skipsutstyr og forsyninger som tilhører befrakter av objektet.
6. Ansvar for skade på eller tap av gjenstander som tilhører mannskapet eller andre personer som medfølger objektet og har sin virksomhet ombord.
7. Ansvar for skade og tap, herunder fisketap, som fôringsbåter o.l. som inngår som en del av oppdrettsanlegg og liknende innretning påfører disse, uansett eierforhold.
8. Ansvar for tap oppstått under anløp av innretning for oppbevaring av levende fisk. Med anløp forstås ankomst, oppankring, lossing/lasting og avgang.
9. Ansaret som dekkes, eller kunne vært dekket, i henhold til vilkårenes del C, kapittel 15 (kollisjonsansvaret).

15.4 *Egenandel*

Med mindre annet er avtalt og angitt i forsikringsbeviset, gjelder følgende: For hvert enkelt forsikringstilfelle fratrekkes en egenandel på 10% av ansaret, dog minst kr 5.000 og maksimalt kr 50.000. Egenandel for ansvar etter § 16-1 nr. 4 fratrekkes ikke. Ved brukskollisjoner skal egenandelen være minst kr 10.000

E. SKADE PÅ EIENDOM/EIENDELER. BYGNINGER – VARER – INVENTAR – LØSØRE

16. HVA FORSIKRINGSGIVER SVARER FOR

16.1 *Hva selskapet svarer for*

Denne polise dekker fysisk tap av eller skade på eiendom/inventar/utstyr/varer som brukes i den forretning som eies av sikrede og som er spesifisert i polisen, men med de begrensninger som ligger i sikkerhetsforskriftene, de spesielle og generelle dekningsunntak som gjelder samt polisens betingelser og begrensninger. Tilbakeføring til opprinnelig tilstand i anledning en skade: I tilfelle der oppstår en skade på en forsikret bygning som assurandørene er ansvarlig for, skal utgangspunktet for kravet være omkostningene ved å tilbakeføre bygningen til vesentlig den samme tilstand som bygningen hadde før skaden oppstod, men ikke bedre eller mer omfattende enn da den var ny. Etter en erstatningsmessig skade på forsikret bygning dekkes også:

- Nødvendige utgifter til riving, rydding, lagring, bortkjøring og destruksjon av verdiløse rester av skadde ting etter erstatningsmessig skade på forsikrede ting både ute og inne. Slike utgifter erstattes med inntil 20 % av forsikringssummen for bygningen. Maksimal erstatning er kr 2 millioner, hvis ikke annen maksimal forsikringssum for riving og rydding er avtalt og fremgår av forsikringsbeviset.
- Påførte ekstrautgifter pga. prisstigning i normal reparasjon eller gjenoppføringsperiode med inntil 10 % av forsikringssummen.

Merutgifter ved skaden på grunn av offentlig påbud med inntil 20 % av forsikringssummen, og maksimalt kr 2 millioner, hvis ikke annen maksimal forsikringssum for offentlige påbud er avtalt og fremgår av

forsikringsbeviset. Forsikringen omfatter ikke merutgifter ved påbud som myndighetene har hjemmel for å gi selv om skaden ikke hadde intruffet.

16.2 *Hva selskapet ikke svarer for*

Selskapet skal under denne del av polisen ikke være ansvarlig for:

Flyttbare eiendeler

Skader på flyttbare eiendeler i friluft forårsaket av vind, regn eller hagl.

Uforklarlig forsvinning

Tap forårsaket av uforklarlig forsvinning eller av uforklarlige mangler i inventarlistene, feillagring eller feilplassering av informasjon.

Kjeler

Sprekker, brudd i, sammenbrudd eller overoppvarming av kjeler, forvarmere, beholdere, rørledninger og rør, lekkasjer i nippler eller feil i sveisinger på kjeler.

Design, materialer eller fabrikasjon/utførelse

Skade forårsaket av: 1. mangelfull eller defekt design, materialer eller utførelse, naturlige mangler, latente mangler, gradvis forringelse, naturlig slitasje eller frost. 2. korrosjon, rust, fuktighet, tørke, våt eller tørr råte eller forråtnelse, krymping, fordampning, tap av vekt, kontaminasjon, forurensning, forandring i temperatur, farge, smak, struktur eller glans, skadedyr, insekter, skjemming eller skraper

Setninger

Setninger, hevninger av grunnen eller jord/steinskred eller normal setninger eller setning av nye konstruksjoner.

Sammenstyrting

Sammenstyrting eller sprekkdannelse i bygninger.

Vannledningsbrudd eller oversvømmelser

Brudd av eller oversvømmelser, uttømming eller lekkasjer av vann fra vanntanker, apparater eller rørledninger når lokalene er tomme eller ikke i bruk.

Grunnvannsnivå

Skader forårsaket utelukkende av forandringer i grunnvannsnivået.

Sammenbrudd/stopp

Skader på eiendommer/eiendeler forårsaket av 1. mekanisk eller elektrisk stopp eller forstyrrelser av skadet eiendom/eiendeler 2. bruk i strid med produsentens instruksjoner. 3. bearbeiding eller behandling

Tyveri av gjenstander - som er etterlatt uten oppsyn bortsett fra hvis alle innganger er lukket og forsvarlig låst og alle systemer er i virksomhet og alle nøkler er fjernet og der er bevis på tvungen og voldelig inngang. - når det gjelder penger og verdigjenstander, bortsett fra hvis disse er listet opp i politen.

16.3 Sikkerhetsforskrifter

Sikkerhetsforskriftene gjeldende for denne dekning fremkommer av kapittel 4.

Vedlegg B – standard norsk lov og forskrifter gjelder.

F. ALMINNELIG ERSTATNINGSANSVAR SAMT PRODUKTANSVAR

17. HVA FORSIKRINGSGIVER ERSTATTER

17.1 Dekningsomfang

For den som er navngitt i politen dekker forsikringen juridisk ansvar ovenfor tredjemann for krav fremsatt i forsikringsperioden - men med de begrensninger som ligger i polisens vilkår og betingelser – for

- 1.1. personskader
- 1.2. tap av eller skade på materielle eiendeler.
- 1.3. eiendomskrenkelsers, ergrelser, hindringer eller innblanding i en hvilken som helst servitutt som gjelder rett til vei, lys, luft eller vann og som

17.2 Utvidelse av dekningen.

Ansvar mellom flere sikrede

Hvis sikrede opptrer i egenskap av leverandør av betalt tjeneste, ved kranløft eller slipping, overfor en annen sikret person under samme polise – vil vi holde hver enkel skadesløs under denne seksjonen for ansvar som er oppstått ovenfor den annen part, på samme måte som om denne part ikke hadde vært inkludert som en sikret under politen, men hele tiden under den forutsetning at vårt totale ansvar ovenfor samtlige personer ikke skal overstige grensen for vårt ansvar.

17.3 Unntak til seksjon F

Selskapet skal ikke dekke ansvar pådratt en sikret og som er oppstått som følge av

- 1.7 eierskap, chartring eller leie av et hvilket som helst fartøy
- 1.8. skade på en ansatt som er oppstått som følge av eller i løpet av ansettelsestiden eller under arbeid for sikrede.
- 1.9 fysisk tap av eller materiell skade på eiendeler som tilhører, er leiet eller leaset av sikrede eller en ansatt bortsett fra
 - 1.9.1 personlige effekter (inkludert kjøretøyer) tilhørende styremedlemmer, besøkende og ansatte samt
 - 1.9.2 eiendommer/lokaler leiet eller leaset sikrede
- 1.10 injurier
- 1.11 overtredelse/krenkelse av planer, opphavsrettigheter, patenter, merkenavn, merkevarer eller registrerte design.
- 1.12 personskader, fysiske tap eller skader, eiendomskrenkelsers, ergrelser eller innblanding i en hvilken som helst servitutt som gjelder rett til vei,

forårsaker et økonomisk tap. 1.4. uriktig arrest, frihetsberøvelse, fengsling eller utkastelse av en person eller feilaktig beskyldelse av butikktysteri

– som finner sted:

- 1.5 innenfor polisens geografiske grenser, eller
- 1.6 innenfor de land som er i EU/EEC hvor sikrede eller hans ansatte er midlertidig engasjert i forretningen.

ASKOM 09 betingelser Hvis denne klausul er positivt inkludert i politen og dermed er gjenstand for de begrensninger som ligger i polisens vilkår og eksklusjoner og den krevde tilleggspremie er blitt betalt, vil vi dekke sikrede for det ansvar som oppstår som følge av leie av anlegg eller kraner under ASKOM09 kontrakter eller lignende vilkår, og som er innleiet med den hensikt å drive forretning innenfor det avtalte geografiske området, men med fradrag av den for denne klausul avtalte egenandel. Assurandørene vil imidlertid ikke være ansvarlig for 1. ansvar dekket under en hvilken som helst annen forsikringspolise. 2. betaling av bøter, dagbøter eller lignende. Vår samlede dekning under denne dekningsutvidelse – inklusiv alle saksomkostninger og advokat salærer – vil være maksimum NOK 1 000 000.- (kroner en million)

luft, lys eller vann forårsaket av eller etter instruksjoner av en sikret eller en ansatt hos en sikret, mens vedkommende var beskjeftiget i arbeidsledende oppgaver, bortsett fra hvis dette er forårsaket av en ansatt ved forsettlig handling eller uaktsom opptreden med kjennskap til at skader, tap eller et økonomisk tap kunne oppstå.

1.13 ikke oppfyllelse, ikke ferdiggjørelse eller forsinkelse i utførelsen av en hvilken som helst kontrakt eller avtale eller betaling av en hvilken som helst bot, dagbøter eller lignende eller erstatning.

1.14 eierskap, besittelse eller bruk av et hvilket som helst fly, luftputefartøy, borerigg eller plattform

1.15 eierskap, besittelse eller bruk av et hvilken som helst mekanisk drevet kjøretøy eller tilhenger forbundet med det, og som er godkjent for kjøring på vei eller som skal være forsikret i henhold til Veitrafikkloven eller lignende lover; Dette unntak gjelder ikke for:

1.15.1 mekaniske innretninger som brukes som arbeidsredskap på det sted hvor der arbeides eller på sikredes anlegg.

1.15.2 lasting og lossing av ethvert mekanisk drevet kjøretøy eller tilhenger, unntatt hvor skadesløshet blir gitt av en annen forsikringsdekning.

1.15.3 bruk i forbindelse med forretningen av et hvilket som helst motor kjøretøy som ikke er eiet, levert eller blir kjørt av sikrede eller hans folk. Assurandøren dekker ikke

1.15.3.1 tap av eller skade på et hvilket som helst slikt kjøretøy.

1.15.3.2 ansvar som er forsikret eller som skulle vært forsikret under andre poliser hvis det ikke hadde vært for tilstedeværelse av denne klausul

1.16 drivkraft opererte heiser, elevatorer, heiseinnretninger, kraner eller mekanisk drevet kjøretøyer eller tilhengere knyttet til dem som er brukt, leiet, leaset eller lånt av sikrede unntatt i de tilfeller hvor disse er spesifisert i polisen

1.17 tap av eller skade på fartøyer som er under bygging, eller under sammensetning, eller er gjenstand for en meglerkontrakt.

1.18 demonstrasjons- undervisnings- eller prøveturer, hvis ikke slike turer foregår enten

1.18.1 innen en radius av 80 km fra anlegget og

1.18.2 for en tid som ikke overstiger 4 timer per tur og

1.18.3 gjelder fartøyer som ikke overstiger den lengde som er stipulert i polisen

1.18.4 gjelder fartøyer som ikke er prototyper eller originale modeller, planlagt, bygget, konstruert eller satt sammen av sikrede før salg, overlevering eller levering av slikt fartøy eller

1.18.5 innen 80 km fra det sted hvor ansatte måtte arbeide vekke fra anlegget

1.18.6 med en fart som ikke overstiger 45 knop

1.19 en hvilken som helst besiktigelse, tilstandsrapport, verdiansettelse, feil design, råd eller spesifisering avgitt mot en godtgjørelse eller for hvilken en godtgjørelse vanligvis blir betalt

1.20 En hvilken som helst bergingsoperasjon

1.21 sleping av et fartøy av andre gjenstander (annet enn fartøyer) eller personer

1.22 avfall, irriterende, forurensende stoffer, bortsett fra hvis det er forårsaket av en plutselig, identifiserbar, ikke planlagt og uventet hendelse på området og som i sin helhet finner sted til en spesifisert tid og plass i løpet av forsikringsperioden.

1.23 planlagt eller kjent salg eller levering av varer til bruk på en hvilken som helst offshore rigg, plattform eller konstruksjon eller for å bli brukt

1.23.1 i offshore, petrokjemisk eller atomindustrien

1.23.2 i datamaskiner eller prosess kontroll utstyr

1.23.3 i eller på innretninger som er konstruert for å fly gjennom luft eller luftrommet, men ikke luftputefartøyer.

1.24 tap av eller skade på eller forsinkelse av varer i transitt bortsett fra i forbindelse med henting eller levering av et fartøy som sikrede har solgt og hvor sikrede har gjort eller skal gjøre arbeid for en godtgjørelse.

1.25 ethvert rivningsarbeid, bortsett fra i tilfeller hvor slikt arbeid er del av en kontrakt inngått av en sikret for konstruksjon, forandring, vedlikehold eller reparasjon. 1.26 konstruksjon av eller et hvilket som helst arbeid på

1.26.1 atomanlegg eller installasjoner

1.26.2 kraftstasjoner, raffinerier, fasiliteter for bulk lagring eller produksjon av olje og gass eller kjemisk industri eller offshore installasjoner.

1.26.3 tårn, kirketårn, skorsteiner, masovner, kullgruver eller miner

1.26.4 tunneler, broer, viadukter, jernbaner eller jernbane installasjoner

1.26.5 innretninger som er beregnet for å fly gjennom luft eller himmelrom

1.27 nedramming av pæler, utvinning av stein, omlegging av vannveier, undervannsarbeid, bruk av eksplosiver, konstruksjon av veier, arbeid med undergrunns fasiliteter, tre felling eller beskjæring

1.28 arbeid i høyder over 40 fot fra grunnen eller over andre slike høyder som er skriftlig avtalt med assurandørene

1.29 levering mot godtgjørelse av et fartøy sjøveien fra et sted til et annet bortsett fra tilfeller hvor fartøyet er solgt av sikrede.

1.30 spraying av maling eller kjemikalier, bortsett fra i tilfeller hvor dette er tillatt etter polisen

17.4 *Ingen skadesløshet*

Selskapet vil ikke holde sikrede skadesløs for:

1.31 kostnader i forbindelse med å

1.31.1 reparere eller rette feil design eller dårlig utført arbeid

1.31.2 erstatte eller reparere defekte varer eller materiell solgt av sikrede eller på sikredes vegne.

1.31.3 tilbakekalle produkter for inspeksjon som følge av funn av feil eller feil i produkter.

1.32 kontraktsansvar, bortsett fra under skadesløserklæringer avtaler eller kontrakter som er inngått som en del av den daglige drift, under forutsetning av at assurandørene har fått melding om slike skadesløserklæringer, avtaler og kontrakter og de er innført i polisen

1.33 ansvar for eller i forbindelse med produkter som blir eksportert eller brukt i USA eller Canada

1.34 ansvar for eller i forbindelse med salg av et produkt, hvis et erstatningsansvar er anlagt mot sikrede i en hvilken som helst rett utenfor polisens geografiske grenser.

1.35 straffeerstatninger eller lignende.

17.5 *Erstatninger*

Selskapet skal betale det følgende:

1.36 erstatningsbeløpet

1.36.1 som er fastsatt av en godkjent rettsinstans og som skal betales til tredjemann eller

1.36.2 er blitt skriftlig avtalt med oss opp til den beløpsmessige grense som er vist i polisen (bortsett fra produktansvarskrav hvor det maksimale beløp vi skal betale til sammen for erstatninger og saksomkostninger og advokatsalærer i forsikringsperioden er den totale forsikringssummen som skal gjelde for alle krav oppstått eller reist i forsikringsperioden)

1.37 sikredes saksomkostninger og advokatutgifter

1.38 Selskapet skal ikke være ansvarlig for betaling av

1.38.1 bøter eller straffeerstatninger, dagmulkt etc.

1.38.2 advokatutgifter i forbindelse med en aktivitet eller risiko som ikke er dekket av denne polisen

1.38.3 enhver egenandel nevnt i polisen

G. ULYKKESFORSIKRING

18. HVA FORSIKRINGSGIVER ERSTATTER

18.1 *Forsikringsgiver svarer for*

Fysisk skade som følge av en hendelig ulykke på fører og passasjerer (forsikrede personer) som fant sted når den skadede part var om bord eller i området hvor den forsikrede båten er fortøyd eller lagret. Forsikringen gjelder også når båten er i gang eller når det utføres arbeid på båten, for eksempel i forbindelse med at båten blir sjøsatt eller tas opp av vannet.

Med fysisk skade menes identifiserbar fysisk skade som er forårsaket av en ulykke og utelukkende og uavhengig av noen annen grunn, med unntak av sykdom som direkte følge av, eller medisinsk eller kirurgisk behandling gjort nødvendig av slik skade, forårsaker den forsikrede personens død eller uførhet innen 12 måneder fra ulykkesdatoen.

Med ulykke menes en plutselig, uventet, uvanlig, spesifikk hendelse som inntreffer på et identifiserbart tidspunkt og sted i forsikringsperioden. Ulykke inkluderer også forsvinning.

Med forsikrede personer menes den forsikrede personen pluss opp til 11 medlemmer av mannskapet eller gjester ombord den forsikrede båten. Forsikringen vil imidlertid kun dekke det antall passasjerer som båten er godkjent for, som definert av båtprodusenten.

18.1.1 Død - dersom den forsikrede personen ikke er funnet innen 12 måneder etter han/hun forsvant, og tilstrekkelig bevis som uunngåelig leder til konklusjonen at den forsikrede personen har pådratt seg fysisk skade, og at denne skaden har forårsaket den forsikrede personens død, skal forsikrer omgående utbetale enhver livsforsikringssum, betinget at personen eller personene som mottar utbetalingen signerer en avtale om tilbakebetaling av denne summen dersom den forsikrede personen senere blir funnet i live

18.1.2 Permanent uførhet fullstendig forhindrer den forsikrede personen fra å delta i ethvert arbeide eller sysselsettelse som personen er rimelig skikket til gjennom trening, utdanning eller erfaring, og som etter 12 måneder fortsatt er uten håp om forbedring.

18.1.3 Tap av lem - permanent tap ved fysisk atskillelse av en hånd ved eller over håndleddet, eller en fot ved eller over ankelen, og inkluderer permanent totalt og uopprettelig tap av bruken av hånd, arm eller ben.

18.1.4 Medisinske kostnader forårsaket av en ulykke - medisinske, kirurgiske, spesialist, sykehus- og sykehjemskostnader, kostnader ved fysioterapi, massasje og manipulativ behandling, og kirurgiske og medisinske nødvendighetsartikler opp til maks 1.000.000 kroner per person. Behandling må være foreskrevet av lege. Kostnader vil bli refundert i en periode på maks 12 måneder fra ulykkesdatoen.

18.1.5 Dentalkostnader som oppstår fra nødbehandling av skade på friske, naturlige tenner som et resultat av en ulykke, maks 25.000 kroner per person.

18.1.6 Mannskaperstatning - kostnadene som oppstår når en forsikret person ikke er i stand til å returnere båten til sitt vanlige fortøyningssted og det blir nødvendig å leie inn et erstatningsmannskap for å returnere båten, maks 50.000 kroner per hendelse og forsikringsår.

18.1.7 Personlige eiendeler - kostnader ved reparasjon eller erstatning av en forsikret persons eiendeler, maks 25.000 kroner.

18.2 *Unntak*

18.2.1 Under reiser med en forsikret båt som overskrider en periode på 6 måneder.

18.2.2 For båter i kommersiell virksomhet, dekkes ikke fast ansatt mannskap eller andre fast ansatte i eierselskapet. Disse må være forsikret i.h.t. Lov om Yrkesskadeforsikring.

18.2.3 Forsettlig bruk, eller trusler om forsettlig bruk av patogenisk eller giftig biologisk eller kjemisk materiale.

18.2.4 Den forsikrede personens deltakelse i militærtjeneste eller militære operasjoner.

18.2.5 Den forsikrede personens deltakelse i flyging av noe slag annet enn som passasjer.

18.2.6 Den forsikrede personens selvmord eller forsøk på selvmord eller selvskaade, eller den forsikrede personen sinnssykdom.

18.2.7 Kjønnssykdommer eller Acquired Immune Deficiency Syndrome (AIDS), AIDS Related Complex (ARC) eller Human Immuno-deficiency Virus (HIV), uavhengig av navn på sykdommen eller hvordan den forsikrede personen har blitt infisert.

18.2.8 At den forsikrede personens med overlegg utsetter seg for uvanlig fare (med unntak av forsøk på å redde menneskeliv).

18.2.9 Den forsikrede personens egne kriminelle handling.

18.2.10 At den forsikrede person er påvirket av alkohol eller narkotiske stoffer, med unntak av medisiner foreskrevet av en registrert praktiserende lege og brukt i henhold til resepten.

18.2.11 Nevroser, psykonevroser, psykopatier eller psykoser, angst, stress, utmattelse eller mentale eller følelsesmessige sykdommer eller forstyrrelser av noe slag.

18.2.12 Enhver person med alder på over 90 år.

18.2.13 Enhver lidelse den forsikrede personen har søkt rådgivning, diagnose, behandling eller veiledning for innen de siste 24 månedene før inngåelsen av forsikringsavtalen, eller som den forsikrede personen var eller burde vært klar over ved inngåelsen av forsikringsavtalen.

18.2.14 Kostnader som kan oppstå fra generell, gratis eller subsidiert sykehusbehandling dekket av for eksempel ordinær forsikring eller EU-konvensjon, eller alternativ helseforsikring tatt ut for den forsikrede personen.

18.3 *Spesifikke unntak*

I tillegg til de generelle unntakene beskrevet ovenfor, gjelder også følgende spesifikke unntak. Denne forsikringen dekker ikke forsikringskrav på noen måte forårsaket eller medvirket til av:

18.3.1 Med hensyn til medisinske kostnader:

- Barn under 14 år.
- Hvilebehandling, helsemessig omsorg, forvaringsomsorg, perioder i karantene eller isolasjon.
- Kosmetisk eller plastisk kirurgi, med unntak av slik kirurgi nødvendiggjort av fysisk skade som følge av en ulykke i forsikringsperioden.

18.3.2 Med hensyn til dentalkostnader:

- Røntgenfotografi og trekking av tenner, fyllinger og generell tannbehandling med unntak av som resultat av skade som følge av en ulykke.

- Rutineundersøkelser som ikke tilfeldig eller forventet fører til diagnose av sykdom eller fysisk skade som følge av en ulykke, og generelle helseundersøkelser.

18.3.3 Med hensyn til mannskaperstatning:

- Kostnader som oppstår når det ville vært trygt for de gjenværende medlemmene av båtens mannskap å returnere båten til egen kaiplass, med hensyn til behovet for en kvalifisert kaptein, radiooperatør etc.

18.3.4 Med hensyn til personlige eiendeler:

- Normal slitasje, verdireduksjon.
- Tap av, eller skade på, enhver del av yachtens skrog eller tilknyttet inventar.
- og utstyr som skipsradioer, GPS etc.
- Tap av eller skade på smykker, perler, edelstener, antikviteter, kunstgjenstander, briller eller solbriller.
- Tap av, eller skade på, elektriske artikler (Mobiltelefoner, elektroniske lesebrett, PC, høreapparat).
- Tap av penger, verdipapir og dokumenter av ethvert slag.
- Sjøfartsutstyr tapt eller skadet under bruk.

18.4 Generelle betingelser

18.4.1 Den forsikrede personen må så tidlig som mulig oppsøke kvalifisert praktiserende lege. Dødsfall på en forsikret person som er et resultat, eller påstås å være et resultat, av en ulykke må meldes til selskapet så raskt som mulig.

18.4.2 Alle medisinske journaler, notater og korrespondanse relatert til grunnlaget for et forsikringskrav eller en pre-eksisterende lidelse skal på forespørsel gjøres tilgjengelige for enhver medisinsk rådgiver utnevnt av eller på vegne av forsikrer, og slike medisinske rådgivere skal, i den hensikt å vurdere

det fremsatte kravet, tillates å undersøke den forsikrede personen så ofte som de finner nødvendig.

18.4.3 Forsikrede personer bør alltid søke behandling hos det nærmeste norske statlige sykehuset eller hos sykehus som har en gjensidig helseavtale med Norge.

18.5 Kompensasjonsbeløp

Det høyeste totale kompensasjonsbeløpet for denne forsikringen er 150.000 kroner per person eller 100.000 kroner for personer i alderen 76 til 90 år.

Dersom forsikringstaker dør innen 12 måneder fra ulykkesdatoen, og før en endelig avgjørelse om grad av invaliditet er tatt, vil kun livsforsikringssummen utbetales. Ved en ulykke som fører til død, permanent uførhet eller tap av lem vil følgende beløp utbetales per person som en prosentandel av forsikringsbeløpet for dødsfall:

Død

Til og med 75 år kr. 150.000

Fra 76 til 90 år kr. 100.000

Permanent uførhet

Beregnes etter invaliditetsgrad i henhold til invaliditetstabellen i «Forskrift om menerstatning ved yrkesskade» del II og III.

18.6 Egenandel

18.6.1 Ingen egenandel for utbetaling av livsforsikring, permanent uførhet og tap av lem.

18.6.2 Medisinske skader, dentalskade, personlige eiendeler - 1.000 kroner per skade og person.

18.6.3 Mannskaperstatning – 1.000 kroner per skade.

H. RETTSHJELPSFORSIKRING

19. HVA FORSIKRINGSGIVER ERSTATTER

19.1 Forsikringen svarer for

19.1.1 Selskapet dekker utgiftene til advokat, retten, sakkyndige og vitner for ethvert rettslig krav mot sikrede i egenskap av personlig eier, rettmessig bruker eller fører av den forsikrede båt. Dekningen gjelder tvister oppstått i forsikringstiden og for tvister oppstått inntil 3 måneder etter en avsluttet forsikring. Krav må iht FAL § 8-5 meldes innen ett år etter tvisten oppstod. Utgifter til sakkyndige bare når utgiftene på forhånd er godkjent av selskapet. Utgifter til vitner dekkes bare ved hovedforhandling og bevisopptak. Rettsgebyr i ankeinstans dekkes heller ikke. Bestemmelsene om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler. Tilkjente saksomkostninger går til fradrag.

9.1.2 En tvist foreligger når et krav mot sikrede helt eller delvis er bestridt muntlig eller skriftlig. Tvistetidspunktet er tidspunktet når det fremsatte krav er bestridt. Utgifter til juridisk bistand, eksempelvis juridisk rådgivning forut for tvist er oppstått dekkes ikke av forsikringen. Tvisten må dokumenteres skriftlig eller på annen måte for å gi grunnlag for utbetaling. Selv om saken reiser flere individuelle spørsmål mot ulike parter, er dette å regne som en tvist dersom kravene er begrunnet i vesentlig samme faktiske grunnlag. Tvisten må høre inn under de alminnelige domstoler.

Rettskjøpsutgiftene dekkes ikke dersom sikrede ved forsikringens ikrafttreden var kjent med det som senere ble tvistegrunnlaget og forsto eller måtte forstå at tvisten kunne oppstå

9.2 Utgifter selskapet ikke dekker

9.2.1 Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv.

9.2.2 Tvist som gjelder arv, bodeling og oppløsning av sameie etablert av samboende samt skiftesaker

9.2.3 Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene.

9.2.4 Tvist som gjelder veksel sak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, og sak som gjelder konkurs- eller akkordforhandling hvis sikrede er konkurs- eller akkordskyldner, samt utgifter til ethvert ubestridt krav.

9.2.5 Straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker.

9.2.6 Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen unntatt fra dekning.

9.2.7 Tvist med selskapet ifm. forsikringsoppgjøret.

9.2.8 Utgifter pådratt før tvist er oppstått.

9.2.9 Tvist som på tvistetidspunktet åpenbart ikke kan vinne frem.

9.2.10 Idømte saksomkostninger.

9.2.11 Saker hvor sikrede er part i en tvist i annen egenskap enn personlig eier, rettmessig bruker eller fører av den forsikrede båt.

9.2.12 Utgifter som oppstår som følge av, eller etter en uteblivelsesdom.

9.2.13 Utgifter knytte til tapt arbeidsinntekt, reise- og oppholdsutgifter og egen arbeidsinnsats fra sikredes side i forbindelse med tvisten.

9.2.14 Rettsgebyr i ankeinstans. Bestemmelsene om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler.

9.3 Andre bestemmelser om rettshjelp

9.3.1 Vil sikrede søke advokat i tvist som omfattes av forsikringen, skal selskapet underrettes på forhånd og selskapet kan bestemme valg av advokat. Før godkjenning av valgt advokat skal sikrede og/eller advokaten fremlegge en oversikt som angir muligheten for suksess samt et kostnadsoverslag vedrørende forsvaret i saken. Kopi av oppdragsavtalen med advokat skal kunne fremlegges. Sikrede og/eller advokaten skal informere selskapet så snart som mulig, når han eller hun ble kjent med informasjon om avslutning av saken eller utviklinger som sannsynliggjør at rimelige forhåpninger om suksess ikke lenger eksisterer, eller at omkostningene med forsvaret sannsynligvis blir adskillig høyere enn først antatt. Selskapet kan til ethvert tidspunkt kontakte advokaten og kreve tilgang til alle betenkninger, rapporter, uttalelser, evalueringer ifm tvisten, samt oppnevne en kvalifisert rådgiver eller ekspert og få dennes oppfatning av saken og sannsynligheten for suksess. Selskapet har rett til innsyn i hvorledes advokaten har beregnet sitt salær i form av spesifiserte timelister og faktura. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges for Den Norske Advokatforening.

9.3.2 Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig samt overføre evt regresserte beløp til selskapet, og skal søke fri rettshjelp, fritt rettsråd og andre offentlige rettshjelpordninger, hvis det ikke er på det rene at slik støtte ikke vil bli innvilget. Selskapet kan ta over og forsvare i forsikringstakers navn ethvert krav og prosesser før advokat er utpekt, eller som er nødvendige for å få tilbake kostnader som er utbetalt ifm rettsprosessen.

9.3.3 Inngåelse av et forlik som innebærer at hver av partene bærer egne saksomkostninger, krever godkjenning av selskapet og ethvert forlikstilbud skal straks meddeles selskapet. Selskapet kan på ethvert tidspunkt gjøre opp kravet ved å betale tvistebeløpet og hvis selskapet gjør dette vil selskapet ikke betale ytterligere omkostninger påløpt etter den dato selskapet har underrettet sikrede/advokat om dette. Dette gjelder ikke hvor rettsak er påbegynt før den dato da selskapet bestemte seg for å betale kravet. I slike tilfeller vil selskapet gjøre opp kravet ved å betale omkostninger som er nødvendige for å avslutte rettsaken så vel som tvistens beløp.

9.3.4 Sikrede bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn eller som er uforholdsmessig store i forhold til sikredes interesse i saken. Hvor det er flere parter på samme side skal det ved vurderingen tas hensyn til at partene, til ivaretagelse av likeartede interesser som ikke står i strid med hverandre, bør nytte samme juridiske og tekniske bistand. Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen.

9.4 Forsikringssum og egenandel

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr. 100.000 (for superkasko kr. 150.000), selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring i forskjellige selskaper. Selskapets ansvar er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdien av sikredes interesse i saken.

Egenandelen er kr. 3.000, - med tillegg av 20% av det overskytende. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

I. BÅTER I FORENINGENS EIE

20. HVA FORSIKRINGSGIVER ERSTATTER

Dersom det kommer frem av polise at båter er forsikret gjelder følgende: De enhver gjeldende CEFOR vilkår benyttes for dekningen med mindre annet er avtalt skriftlig med selskapet.

For fullstendige vilkår, definisjoner, unntak og erstatningsbeløp vises det til de til enhver tid gjeldende CEFOR vilkår

MEDFORSIKRING AV PANTHAVERS INTERESSE – SOLIDARANSVAR FOR PREMIEN

For panthaveren gjelder de betingelser som er angitt i forsikringsbeviset samt Sjøforsikringsvilkår for næringsobjekt under 15 meter eller 25 bruttotonn.

Panthaveren er kun medforsikret når han gir skriftlig melding til forsikringsgiver om pantsettelsen.

Rettsvirkningene inntreffer når melding om pantsettelsen kommer frem til forsikringsgiver.

Panthaveren er fra samme tidspunkt solidarisk ansvarlig for forsikringspremie som forfaller til betaling i forsikringstiden.

Er flere panthavere notert som medforsikret, er hver panthaver solidarisk ansvarlig, uaktet panteheftelsens prioritet.

Solidarpanthaverne er overfor hverandre ansvarlig for premien i forhold til den enkeltes økonomiske interesse i objektet. Må en solidarpanthaver innfri misligholdt premie, kan han hos de øvrige panthavere kreve den del av innfridd premie som overstiger hans interesse. Regressomgangen panthaverne imellom er forsikringsgiver uvedkommende.

I tillegg gjelder:

1. Panthaveren får ikke større rett mot forsikringsgiver enn den rette forsikringstakeren har. Forsikringsgiver kan gjøre gjeldende at det er uten ansvar over for forsikringstakeren eller en annen medforsikret på grunn av en handling eller unnlatelse som skal bedømmes etter reglene i Forsikringsavtalelovens kapittel 4 eller § 8-1.

2. Forsikringstakeren kan ikke med virkning for panthaveren endre, heve eller si opp forsikringsavtalen.

3. Er forsikringsavtalen endret, sagt opp eller bortfalt gjelder dette kun i forhold til panthaver dersom forsikringsgiver har varslet ham særskilt om forholdet med én måneds frist.

4. Dersom forsikringstakeren flytter forsikringen til et annet selskap i avtaleperioden, opphører forsikringsgivers ansvar overfor panthaver fra det øyeblikk panthaver er dekket i forsikringsgiver forsikringen er flyttet til.

5. Blir forsikringsavtalen sagt opp på grunn av premiemislighold, skal forsikringsgiver sende solidarpanthaverne varsel om oppsigelsen og oppfordring til å betale forfalt premie innen én måned fra avsendelsesdato.

6. Betales ikke premien innen fristen, trer forsikringen ut av kraft ved utløpet av denne dag.

1. Bygging, sertifisering, utrustning og anvendelse av fartøyet og fartsområder

1.1. Forskrift av 15. juni 1987 nr 505 om bygging, utrustning og anvendelse av passasjerfartøy opptil 15 meter største lengde.

1.2. Forskrift av 3. oktober 2000 nr 985 om kontroll av fiske- og fangstfartøy fra 10,67 til 15 meter største lengde.

1.3. Forskrift av 22. desember 2000 nr 1574 om tilleggskrav for manøvrering, styringsdyktighet, utrustning og operasjon av hurtiggående passasjerfartøy under 24 meter i innenriks fart.

1.4. Forskrift av 4. november 1981 nr 3793 om fartsområder.

1.5. Forskrift av 24. november 2009 nr 1400 om drift av fartøy som fører 12 eller færre passasjerer mv.

2. Sjømannstjenesten, kvalifikasjonskrav m.m. og orden på fangstfeltet

2.1. Forskrift av 10. februar 1989 nr 88 om sikkerhetsopplæring for fiskere.

2.2. Forskrift av 11. desember 1981 nr. 3808 om kvalifikasjonskrav for fører av passasjerskip under 25 registertonn brutto.

2.3. Forskrift av 11. desember 1981 nr 3807 om minstealder m.v. for fører av visse maskindrevne fartøy under 25 registertonn brutto.

2.4. forskrift av 9. mai 2003 nr 687 om kvalifikasjonskrav og sertifikatrettigheter for personell på norske skip, fiske- og fangstfartøy og flyttbare innretninger.

3. Sikkerhetstiltak, brannsikring, gassfyrte anlegg og sveising

3.1. Forskrift av 20. oktober 1983 nr 1580 om sikringstiltak for gassfyrte anlegg m.m. som bruker propan eller andre lette kullvannstoffer anvendt ombord på fartøy.

3.2. Forskrift av 15. oktober 1991 nr 710 om sikkerhetstiltak m.v. på fiske- og fangstfartøy.

3.3. Forskrift av 4. september 1987 nr 743 om sikringstiltak mot brann på fiske- og fangstfartøyer.

3.4. Forskrift av 25. april 2002 nr 422 om sveising, sveiseutstyr, varmt arbeid og oppbevaring av gassflasker på skip

4. Sikkerhet ved navigering og navigasjonshjelpemidler

4.1. Forskrift av 15. september 1992 nr. 701 om navigasjonshjelpemidler og bro-, styrehus- og radioarrangementer for skip.

4.2. Forskrift av 8. august 1978 nr 9154 om navigasjonshjelpemidler m.v. på fiske- og fangstfartøyer.

5. Redningsredskaper

5.1. Forskrift av 17. desember 2004 nr 1855 om redningsredskaper på lasteskip.

5.2. Forskrift av 11. oktober 2004 nr 1341 om redningsredskaper på passasjerskip

6. Laste- og losseinretninger, transport av levende dyr

6.1. Forskrift av 29. juni 2006 nr 785 om frakt av last på lasteskip og lektere

6.2. Forskrift av 29. juni 2006 nr 786 om frakt av farlig last på lasteskip og lektere

6.3. Forskrift av 17. januar 1978 nr. 4 om laste- og losseinretninger på skip.

6.4. Forskrift av 2. februar 1999 nr. 201 om transport av levende dyr.

Forskriftene fremkommer av kapittel 4. For marinaanlegg spesielt: § 4-4 til og med § 4-12 For bygninger og inventar spesielt: § 4-13 til og med § 4-16

Alle krav i relasjon til denne forsikring skal rettes til:

Fender Marine AS
Markeveien 1B
5012 Bergen
Telefon: 55 33 28 00
Døgnvakt skade: 55 33 28 28
Org. Nr. 988 494 534

FENDER MARINE AS er registrert i følgende registre:

Finanstilsynet: <http://www.finanstilsynet.no/no/Venstremeny/Konsesjonsregister/>

Lloyd's: <http://www.lloyds.com/the-market/directories>

Dersom innehaveren av forsikringen er misfornøyd med behandlingen av skademeldinger eller med utmåling av erstatning, kan saken bringes inn for Finansklagenemda. Eventuelle klager skal oppgi

Fender Marine som innklaget.

Klagen sendes til:

Finansklagenemda
Postboks 53, Skøyen
0212 Oslo

Denne forsikringen er underlagt norsk lov.

Ethvert rettslig skritt i anledning forsikringen skal fremmes mot Great Lakes Insurance SE som rett saksøkt :

Fender Marine AS
Markeveien 1B
5012 Bergen